

Bulgar-gagauz avtonomiyası eşää geldi!!!

Gagauzlar, biteriz mi?!

Bittik mi??!!

Bitirdilär mi?!

2018-ci yılın Kırım (dekabri) ayın 25-dä Gagauziya Başkanı Irina VLAH açıktan söledi, ani seviner, ki bulgarlar isteirlär Gagauziya avtonomiyasına girmää!

O günü Başkan, toplayıp jurnalistleri, 2018-ci yılında kendisinin hem İspolkomun çalışma sonuçlarını açıklarkana, belli, ani, öncedän, maamilä surat bulgar Tvardiça kasa-basından, maasuz hazırlanmış soruşa: «Допускаете ли Вы в будущем вхождение Тараклийского района в состав АТО Гагузы?» hiç saklamadaan sevinmeliini hem sırtmasını hazırlanmış cuvabı açıkladı: «Уважаемые твардовчане, хочу вам сказать, что вы не единственные, которые озвучиваете эту идею. Очень многие жители села Корттен, Валя Пержси, даже города Тараклия, обращаются ко мне и устно, и письменно и хотят войти в ГАГАУЗСКУЮ автономию. Меня это радует... Есть закон, который четко определяет порядок вхождения в Гагаузскую автономию. В соответствие с законом МЫ ГОТОВЫ ПОМОГАТЬ И ПОДДЕРЖИВАТЬ данные инициативы».

Bu laflara hiç yok nicä bir incelemäk ta yapmaa: herbir iş açık hem önä sürülmüş. Hiç sormaa da diil lääzim: 2019-cu yilda Irina VLAH Gagauziyayı Bulgar-gagauz avtonomiyası mı yapacak? Soruş belli: YAPACEK!

Biz da, gagauzlar, bunu yudacez, nicä sindiyädän hiç bunalmadaan hem kusmadaan yuttuk hepsini, ne yok etti avtonomiyamızı. Onnar sa, ellerini taş altına hiç sokmadaan, bizim ellerimizän ateş taşıdlar, avtonomiyamıza karşı çıktılar, zor vakkita arkalarını döndülär – şindi sa hazır kaçarak gelecekler. Son dört yıl içindä bunun ön hazırlanması yapsıldı! Cümne büüldendi! Bulgar-gagauz avtonomiyası da eşää getirildi!

Ne demää?! Deyilecek bişey kalmadı ki! Biteriz, gagauzlar, biteriz. İstoriya bizi bişeyä üüretmedi!

Akademik hem poet Todur ZANET, Gagauziya Milli Gimnanının avtoru

Gagauzların hem Gagauzluun gözellii – “Çadırın kış gergefi”

Gagauz kış yortularında Çadır kasabasının Uşak yaratmak Merkezin “Bucak gergefi” adlı Modalar Teatrusunun modelleri “Çadırın kış gergefi” adlı fotosesiyyaya yaptılar, neredä pay aldılar teatrunkun modelleri: (baş patrettä soldan) Nikoly NİGA, Anastasiya KASIM, Lübov KOL, Nina DİMOVA hem Valeriya PATOSKA.

8-ci sayfa

Türkiye Büyükelçisinin Gagauziyaya büyük viziti

Büyük ayın 22-dä Türkiye Kişiye Büyükelçisi Gürol SÖKMENSÜER Gagauziyaya büyük vizit yaptı. Vizit zamanında Canabisinin yanında vardılar TİKA Kişiye ofisin koordinatörü Selda ÖZDENOĞLU hem Türkiye Kişiye Büyükelçiliin diplomatları Erdoğan ODABAŞ hem Esra ŞEN.

4-cü – 5-ci sayfalarda

Küçük ayın 24-dä Moldova Parlament seçimneri olacak

2019-cu yılın Küçük ayın 24-dä Moldovada olacak Parlament seçimneri, angısına ayrılacek 101 deputat. Bunnarin 50-si partiya spisoklarından, kalan 51-ri da doorudan seçilecek.

Bundan kaarä hep o günü yapılacak konsultativ referendum, angısına parlament deputatlarının sayısını 101-dän 61-rä indirmää hem halk tarafından deputatları geeri çekmesinnän ilgili 2 soruş çıkarılacak.

Not. Seçimnär sayulsın deyni, onda lääzim 33% seçimci pay alsin.

**Paalı hem saygılı okucularımız,
yılbaşı yortuları kutluca olsun!**

Allaa versin hepsimizä saalik, kismet, mutlulk, uzun ömür hem selmetläñ bereket! Evlerinizdä raatlıkları bolluk, annasmak olsun. Zorlar hem kahırlar arda kalsınnar.

Allaa Gagauzumuzu hem Gagauziyamızı korusun, vermesin kolayını onnnarı, eldän kaçırıp, yabancı ellerä verelim hem kaybedelim onu, necezebübübü büünkü günädän düşmandan koruduk hem kurtardık, evlatboylarımıza taşıdık.

Allaa hepsinä akıl versin, hepsinin gözlerini açsin hem kannarında uyandırsın onu, neyi, para pesindä kosarak, kaybettilär kuyettä bulunannar hem kuyedä tırmanannar. Saalik Allaa versin!!!

EVELKİ PATRETTÄ: Koladacılar hem “Tar” da ortada. Kongaz küyü. (*Patret kongazlyka Zinov'ya Vasil'yevna UZUNun (kızılık lağılı – Esir) arxivindən*).

Orhan KURALdan KDU studentlarına konferen̄iya

Büük ayın 18-dä Türkiyedän Prof. Dr. Orhan KURAL nasaat etti Komrat Devlet Universitetin studentlarının önündä. Konferençyanın temasını var nicä ölä açıklamaa: “Bän hem dünnää hem bendän sora dünnäda ne kalacek?!”

Konferenziya başladı Prof. Dr. Orhan KURALın biografiyاسını annadan bir küçük slayd-şoudan. Sora Canabis studentlara danışmasını bu cimnedän başladı: “*Gençlär, insanın adı onun zenginniinnän dünnedä kalmēér, ama onun yaptı faydalı işlärlän hem iiliklärlän kalér!*” O söledi, ani büünkü günädän 192 devlettä bulunmuş. Hem gezilerini kıyatlara yazmış hem insanlar onnarı görsünnär deyni İstanbulda-ki evindä müzey acmış.

Prof. Dr. Orhan KURAL annatti, ani lääzim korumaa êkologiyayı, imää hem içimää sade onu ne saalıklı insana hem imää okadar, ani imeklär zän olmasınpar.

Canabisi söledi, ani dünnäde her-gün aacılıktan 22 bin insan öler. Buna karşı örnek getireräk, o dedi ani sade İstanbulda gündä 3 milion ekmek so-munu boklaa sibidilêr.

Prof. Dr. Orhan KURAL urguladı,
ani tıgara hem içində kola olan ickilär

saalaazararlı. Hem konferençiyinin bitkisindä, gençleri ayaakaldırıp, onnardan emin aldı, ani tıgara içmeyeceklär hem hepsi insannara, hayvannara hem bitlerä yardımcı olacaklar.

Konferenziya zamanında Canabisı başlaştı Komrat Devlet Universitetin bibliotekasına kendi kiyatlarını hem gençlerə verdi nazarlık başışlarını.

Konferenziyada bulunan KDU rektörü Sergey ZAHARIYA şükür etti Canabisinä bölä gözäl hem aydınnaçı nasaatlar için.

Studentlar taa islää Prof. Dr. Orhan KURALı annasınnar deyni, onun

nasaatlarını türkçeden rusçaya çevirdi
Akademik hem yazıcı Todur ZANET

Not. Prof. Dr. Orhan KURAL (d. 1950) gezi kiyatlarının yazıcısı, Benin Respublikasının İstanbul Fahri konsulu, İstanbul Teknik Üniversitesi'ndeki (İTÜ) pensiyada üretim azası, İstanbul Aydın hem İstanbul Esenyurt Üniversitesi'nde üretim azası, Türkiye Gezginnär dergi kurucu Başkan, Vanuatu Respublikasının İstanbul Fahri konsulun yardımcısı, Sanayi dergi Başkanı. Orhan KURAL 44 yıl İstanbul İTÜ'de işlemiştir, onnarnın 9 yılı kafedra başı olarak.

Akademik hem yazıcı Todur ZANET

Benim raametli malimä

Beki uşaklar gelerlär bu dünneyä ana-boba ömürün paası içün

Canavar ayın irmisiydi. Bitki sıcak günneri koolardı gün: çoktan lääzimä gelsin, ama hep vakıdı yoktu, ya insanan pek yalvarardılar – ko taa birazacik olsun sıcak. Artık vakıt kalmadı kediyi kuyrundan çekmää. Da te – geldi, kapulara-tokatlara urmayıp, kimseyin teklifini beklemeyip, geldi. Suuk nemcä bir lüzgär birdän esti, sular suudu da göküzü morardı.

Küçük lülkacıkta iki uşacık sarılıydi – ikizdilär: birisi – kızçaaz, birisi dä – çocucak. Eer bir kimsä sorduynan, kim onnandan kız, kim çocuk – hepsi çocucaa kız deyardilär: ölä tombarlak hem raat üzcezi vardı. Kız da kıvraktı, ama bir yabancı yanına yaklaşırısa – hep, aazını buruşturup, aalamaa bakardı. Dört aylık uşacıklar mäulardılar nașeysa biri-birinä – sansin söleşärdilär. Mamusu kaç-kaçınardı öbür içerdä, toplayarak giisleri da ilincecik elinnän ayırdı – bu Stöpkanın, bu – Lüdacıin. Ansızdan bir ses geldi – sesergendi karıçık. Gözünün ucunnan kapudan uşaklara baktı – sanki uyéérler. O gülümsedi kendi kendinä da yavaşacık kapadı kapuya.

İçerdä bu vakıt uşakların üstündä balaban bir insan durardı: uzun, kara, peliy çati gibi kalındı, ama üzü görünmäzdı. Suvazlayıp çatlak parmaklarlan yavruların üzünü, bakındı.

– Aman da tathysınız! Küçüksünüz taa annamaa, – ofladı o insan. – Nicä haber verdilär, ani duudunuz – hızlı geldim. Ama kolvermeerlär beni oradan. Mamucuunuz beni pek çaarardı, yalvarardı – sade onun dualarlan te geldim.

Balaban insan dooruttu kara püskülü çemberini da zorlan soludi. Bir dä, sansin işidip o solumayı, Paşı, ikizleerin anası, peydalandı kapunun öndä. Ama sesgenenip, dooru kufneyä gitti. O karının gözleri yaşlan doldular, ama sıktı kendini; bakışı düştü kızçaazın açık gözlerinä. O, yabancı insanı duyup, hiç korkmadı, ama meraklı bakardı tombarlak üzü karıcaa. O ihtar da diildi, genç da diildi – var ölä insannar, ani kahırdan birdän ihtarleêrlar, ama gözellii hep gözlerden şilér.

– Naşı, kızım – uyandırdı mi seni babu? Ya bakayım senin açık-maavi gözlerinä. Tfu sana! Bir gün gelecäm da annadacam sana türlü meraklı işleri. Mamun da sana türkü çalacek hem masal annadacek – orada bän da varım. Mamuyu koruyun – bän korumadım belalardan, siz koruyun!

– Korumaa taa kuvet aazıcık, – işildidi bir taraftan.

Duvardan ayrıldı bir gölgä da bulut gibi uşakların üstünä abandi. İnsançı kaptı bir uşa – bakmadı da kimi kapmış. O – Lüdacıktı. Neredä onun parmakları diidi – koltukların altında duuma izi kaldı.

– Agafya, Agafya, kim seni zindandan kolverdi, senin küçük cemdemindän? Bak – ceza pek acılı olacak. Ölülerin burada yok eri! – titsi seslän fişirdadi gölgä.

– Sän ozaman burada ne taş yapêrsin? – sordu insancık, bakarak ba uşacaa gölgenin elindä, ba kapuya – Paşı oyalanardı kufnedä.

– Bän geldim bu ikizleri almaa, – titsi gülümsedi gölgä.

– Alma onnarı, yalvarêrum! – çeketti aalamaa insancık.

– Kim seni kolverdi – söyleyeän mi?

– Paşı, kızım, dua etti, yalvardı – da kapu açıldı.

– Paşının da yolu kısa bu dünnedä, – kesti lafını gölgä.

Uşakların malisi, aazını bir ellän kapayarak, dapturu geldi.

– Sade bir kerä unukalarımı görmää istedim, – yavaşacık söledi o, sallayarak küçük Lüdacıı. – Bir kerä Paşımı, sevgili, en büyük kızımı, istedim görmää. Bendä altı uşaktı, birinin da uşaklarını görmedim.

– Görmeyecän dä! Günahlarını bilersin, – birdän baardı gölgä.

– Bilerim, – düşürdü kafasını Agafya.

tim. Osa geldi bakmaa uşacıklarına mı?” Bu fikirdän Paşının gözlerindän sıcak, kannı ışık şıladı. O savaştı getirmää aklına mamunun üzünü, ama o sansin gölgedäydi. O pek islää tutardı akında onun yalpak ellerini, sesini, ama te o gözäl üzünü unutmuş gibiydi. İnsancık taa biraz oturdu içerdä da gitte bakmaa işinä. Şükür Allaha, kari işi bitmäz.

İki gün da geçmedi – çocuk bolniçada öldü. Paşı taa annamadı, nica biyaz bolniça kapusu kapandı da ondan aldılar uşakları. Sanki privivka koyaceklardı da tezdä evä döneceydi – bolniça çok yakındı, ama dünnä bir minutta aktarıldı. Paşıyi palataya kolvermedilär, o izinsiz kaydı içeri – orada kimseyicik yoktu. Geniş pençerelär açtı. İki çiplak uşacık çırpinardılar diiştirmää masacıkta, bütün pençerenin öndä. Stöpka ölü-mor olmuştu; Lüdacık ta yavaş uulardı, tırmalayarak kardaşının incä elcezini. Paşı davrandı uşaklara, ne elinä düştü – sardi onnarı da çeketti uumaa çocuun

Günnär uçardılar, koolayarak biri birini. Te geldi kırkıncı günü – pomana sofralarını koydular dışarda. Yazdı. İlin lüzgär sözleşärdi zerdeli yapraklarlan.

Dartip kara şalinkayı, üssüz kız gitti harman auluna. Kimsä söyleyecek – boba varsa, o üssüz sayılmär, ama anasız büyün uşaklar taa islää bilerlär.

– Sän ne bu kara yapaa eteyi genä giimisin? – sesetti bulüsü. – Sıcak diil mi?

Kız uzun-uzun baktı ona, ama bisey demedi. Uurayıp yaz kufnesinä, sildi terlemiş suratını da dayandı serin duvara. Bir dä kapudan biyaz pomaña peşkir çözüldü dä lüzgär kooladı onu kär kızçaazın suratına. Suvalayıp yangın-sıcak annisini, o yavaşacık düştü elinä.

– Mamuş, sänmisin? – çاردı kız. – Artık gidersin mi? Hadi, taa buluşacez. Peşkir sessizcä düştü erä.

– Lüda, mare! Neredä gezer bu uşak? – hızlanıp kufneya boş borkanlarlan, baardı daykası.

Kızçaaz açtı acıdan dumanni gözlerini da peydalandı daykanın öndä.

– Of! – şastı o, – Korkuttun beni. Sän ne, ölü gibi bim-biyazsın? Biraz dışarı çı, da çıkar o yapaa giimnerini. Yaz dışarda!

Kız gezdi o kara eteklän taa Orak ayın ortasından. Güneş ölä yakardı – sansin havezi vardı pişirmää hepsi insannarı-malları dünnedä. Telefon susardı, kimsey sesetmäzdi. Suya gidärkän, kızçaaz hep duyarlı – onun arkasında sölenärdilär, sansin o yokmuş, sansin taa küçükmüş annamaa. Bir gün taa evä etişmedän, sokakta bir şamata işidildi. Kızçaaz korktu, ani oldu bişey: mancayı mı unuttu ateşti, yada kazlar uçtular komuşların auluna mı.

– Sän neredä genä gezersin? – üfkeли sordu daykası.

Büyük içersi darmadandı, sansin hırsızlar aktarmışlar. Kimsey burada neşeya aaramış. Kızçaaz bakardı ya daykasına, ya açık dolaplara. Bobası öbür içerdä sölenärdi.

– Dokumentlär neredä? – sert sordu adam, bakınarak.

– Angı dokumentlär?

– Evin dokumentleri: mamun bir dolabın içünä koyardı, hep saklardı. Bulamêrim ucunu.

– Bän bilmeirim. Mamu bana bişey demedi.

– Bak, kız, yalan sölärseydin bana, takazalıyacam, bakmayacam, ani bo-

Sonu 6-ci sayfada

Mila KURUDİMOVA — Annatma —
AGAFYA

Gölgä yavaş-yavaş yaklaştı insana. Kızçaaz, nekadar kuvedi vardi, tutunardı babunun yufka fistan kumasından. Stöpka sa kafasını astı da sansin uyardı. Parmacıkları morarmaa başlamıştılar.

– Ver bana bu uşaa, – fena fişirdadi gölgä.

İçerdä kavga çeketti; boylu insan savaşardı kapmaa Stöpkacıı gölgenin elindän, ama damarlı elli hep boş havaya üzärdilär. Bir dä ansızdan Paşı peydalandı eşiktä – sık-sık kípardı gözlerini, ani sansin kumnan dolmuşlar.

– Kim birda? – titirän sesinän sordu o.

Gölgä gülümsedi da uzun baktı Agafyaya – onun acısını yudum-yudum içärdi:

– Olsun senincä, girgin karımcı! Kız kalér burada, çocuu da bän alacam. Sän da zindandan-karannıktan onuç yıl çıkmayan. Senin adını da unudakekar, senin üzünü kimsey aklında tutmayaçek. Sän yoktu gibi yaşayaceklar, kär uşakların da. Onnarın sevinçlerini-kahırlarını görmeyecän. Düsündä da gelmeyeçän – bu kadar ceza sana!

Agafya susardı, elindeki uşacık, sansin annayıp malisinin acısını, taa sıkica ondan tutundu. Bir dä çeketti aalamaa ölä sesli, sansin Stöpkaya sesedärdi sanki, uyansın. Mali enikunu koydu uşaa lülkaya. Paşı kaçarak geldi yavruların yanına da çeketti uyutmaa onnarı. Gözäl, duruk seslän türküyü çözdü. Lüdka hemen sustu, dikkat manusun yalpak üzünä baktı. Stöpka uyandı da palicik gibi innärdi: imää istärdi.

– Aman, kim bu pençereyi açmış? – çarptı Paşı da kuvetlän kooladı suuk lüzgeri, kapayıp o pençereyi.

Sora kandilciin külli-kara fitili kaldırıp, üç metani yaptı da kendi kendinä düşündü: “Sansin mamunun sesini işit-

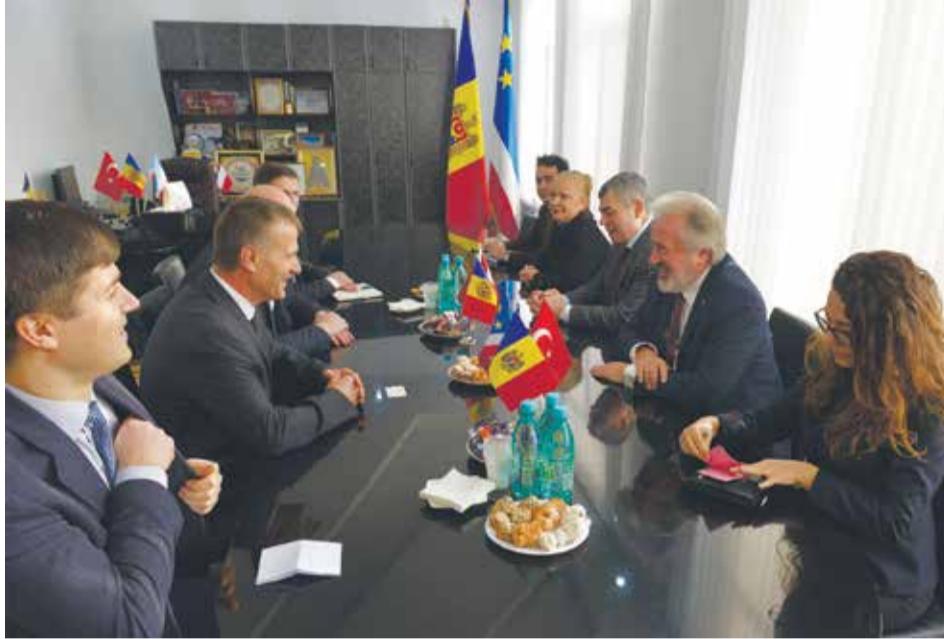
uyvaşık elcezlerini, morlanmış güüsünü – o taa soluyardı. Bir dä kapudan baararak girdi sanitarka da kooladı Paşıyi. Stöpkayı kaptı karidordan etişan medsestra. Paşıi uurattılar. Bir da vraçka peydalandı, girdi palataya da hızlı çıktı – “Çocuk ölü”, dedi da uzaldıp elini almaa Ludaciı, ekledi: “Verin, kızçaazı – bakacez”. Paşı, sarı uşacıı koftasına, dönüp arkasını, dooru evä kaçıtı – sansin Ölädän, dünnänin bitki gündündän gibi kaçırdı. Orada nekadar kahir, nekadar aalamak vardi – salt Paşı biler.

(13 yıl sora)

Üç auç killi mezar toprayı sibidi, taazä hederlez lilákalarına bakıp da kokumasını hiç duyamayıp, 13-yaşındaki kız kaldırdı gözlerini gök üzünä. Gün yalpak-sicaklığı. Mezarın kenarında hıstır hem ondan balaban ot büyüyärdi. Ama ortası ölä yavaştı, hepsi seslär gibi sessizdi. Mezarın önündä insannar toplaşardılar, elliğini yıkardılar, Paşının canı içen koliva dadardılar. Te iki büyük avtobus geldi da aldı o insannarı. Ludaciı da sokular en kalabalın birinä – kaybelmesin. O oturdu artta, pençerinin yanında – gözleri hep o mezarda kaldılar. Da ne o tutacek aklısında – o mezarın kırmızı tulalarını mı, ani taşımiş insan da kalmış salt temeli hem birkac taş ortada? O yalnız tulalar, mezarın açık gözleri gibi, siiredärdilär, kim gider – kim geler: kimi getirerler buraya, dönmez. Mezarın da bakışı, kismetli çalmış hırsızın bakışı gibi, hep aklısında kalacek.

Ölüm sessiz. Kız iki gecä savashardı uyumamasa, ama te, saat iki buçukta uyuklamış – Ölüm da sessiz girmiş da almış mamucuunu. Köshedä titirärdi mum ateşi – ama lüzgär yoktu, pençerelär kapalıydı. Ölädän mi korkêr insan? Sessizlikten, ani kalér Ölädän sora.

Türkiye Büyükelçisinin

Bu buluşmadan sonra Büyükelçi Gürol SÖKMENSÜER iki buluşma yaptı Gagauziyanın İspolkomunda. İlk buluşma oldu Gagauziya Başkanı İrina VLAH-lan, ikincisi da Gagauziya aksakallarernaut Vasiliy ARNAUTlan.

Nică bildirer Gagauziya Başkanının pres-slujbaşı Gagauziya Başkanının buluşmada incelendi soruşlar, ani ilgiliyidilər Komratta yapılacak "Recep Tayyip ERDOĞAN üüredicilik kompleksi"nın başlatırmasından hem hep burada çeketitilecek hem dünna standartlarına uygun olarak yapılacak Gagauziya Olimpi-

da stadionun proektnnan. Bundan kaarə Başkan teklif etti, ani TİKA tarafından yapılan hem bu yıl Türkiye Prezidenti Recep Tayyip ERDOĞANın Gagauziyaya ofișial vizitində açılan Komrat regional "Aziz SANCAR" bolnişasının vraqları Türkiyedə kurslar geçsinnär.

Gagauziya aksakallar dernään başının buluşmada Büyükelçi Gürol SÖKMENSÜERə verildi bilgilər bu dernään çalışması hem Gagauziyada yaşlıların yaşamaları için.

Gagauziyaya büyük vizitı

Taa ötää dooru bütün delegaşıya, Komrat ATATÜRK bibliotekasına uurayıp, baaşladı burayı çok sayıda Türkiyedän getirilän literatura, incäzanaat, bilim hem üüredicilik kiyatları. Kiyatları kabletti bibliotekanın direktoru Vasilisa TANASOGLU.

Türkiye Kişinev Büükelçisi Gürol SÖKMENSÜER Gagauziyaya büyük viziti ilerledi delegaşıyanın Komrat “Nastradin Hoca” uşak başcasına gelmesinnän. Bu uşak başçası da bildir TİKA tarafından yapıldı hem ekspluatatiyaya verildi. Burada Türkiye Büükelçisi baktı ne halda gider işlär hem, bulu-

şup uşak başcasının çalışma kolektivinin hem öndercisinän, baaşladı onnarın herkezinä birär mobilniy telefon.

Komrada vizitin son noktası oldu Komrat Devlet Üniversitesi (KDU), nerede Üniversitetin rektoru Sergey ZAHARIYAYAN buluşmak oldu hem KDUda Hamdullah Suphi TANRIOVER adınai taşıyan türkoloji bölümü odasının açılışı yapıldı, Üniversitetin pedagoglarının hem türk studentlarının buluşma oldu.

Komrattan sora Türkiye Büükelçisi Gürol SÖKMENSÜERin viziti Gagauziyanın Kıpçak küyündä, küyüün primarinnan Oleg GARİZANnan buluşmaylan, küülän hem TİKA tarafından burada eni yapılan “Recep Tayyip ERDOĞAN” uşak başcasının tanışmaylan ilerledi. Uşak başcasının kolektivi hem uşaklar karşıladılar üusek musaafirleri Türkiyenin, Moldovanın hem Gagauziyanın bayraklarından, büyük şenniklän hem gözäl gagauz oyunnarının hem peetlerinnän.

Sonu. Çeketmesi 3-cü sayfada
ban var. O bana taa “saa ol” deyecek, – daykası hep aktarardı kiyatları, ani Paşa toplardı taa gençliktän.

– Yavaş, yırtmayın manunun kiyatlarını! – birdän baardı kız; herbir “mamu” lafindan içi saplardı.

– Düşmeer ölä lafedäsin büüklärlän! – kalkındı adam. – Sana ölä söleyecäm, senin yolu belli, ama bölä inat olarsan, seni hererdän uuradaceklar, – kesti lafini daykası da çıktı içerdän.

Nekadar şamata oldu o dokumentlär için – kızçaaz taa bilmäzdi, ani parakiyat için insan satêr, aldadêr, öldürer biri-birini.

Avşam serindi, bulutlar kapadilar gökü da ölä güruldärdi, sansın yukarıda kavga yapardilar. Kızçaaz girdi içeri da şafkı yakmayıp, yattı uyumaa, ama uyku gelmärdi. O bakardı karanna da seslärdi yaamurun yavaş türküsünü. Kız pek beenärdi bölä nani türküleri ni – onnordan raatlik esärdi. Te gözlär çeketti kauşmaa, sansın uyuklamışti. Ama bir dä kösedä esapaldi birini: balaban bir kari, uzun kalın peliklän, arkasının durardı – üzü görünmäzdi. Lüdacik kalkındı, dirseenä dayandı da siiredärdi, nicä o insan naşeysa aarardi dolabin üstündä. Kız, elbetki, annadı, ani bu bir düş – onuştan korkmér bu yabancı insandan. Karı itirdi dolabı, çikardı bir sarılı pakedi da koydu dolabin üstünä. Kız beklärdi o dönsün, görmää o musaafirin üzünü, ama kari duvara yaklaşıp, elini yaamura dooru uzattı da, duvar orada olmayıp gibi, geçti öbür tarafa. Kızçaaz şaştı da kendi elini duvara uzalttı – parmaklara düştü birkaç yaamur damناسı. Birdän suuk geldi, kız açtı gözlerini. O taa duyardı yaş yaamur damnalarını elindä, açan kalktı da yaktı şafkı. Dolabin üstündä o paket dokumentlärlän koyuluydu.

Bu vakit öbür tarafta, yaamurun ortasından, bir kara gölgä çıktı, durdu da krynaş baktı Agafyaya.

– Bän kızlan hiç lafetmedim, Karakanzal! – üfkeli söledi insancık.

– Bän sana bişey da demeirim, – fena gülümsemi gölgä.

– Ne geldin ozaman?

– Sän sanersin, bendä başka iş mi yok? Bän pek mi beenerim gezmää dünnänin çöllererindä-bataklarında? Birinci genç, ikinci, aaçlık; burada ölüm, orada – acı, bän da kabaatlı! Bana mı kolay, düşünersin? Kimsey gitmää istämeer, ama çözər ipi hem boş harcér vakidi. Sora da bana betva ederlär, – derin soluyaadı Can alıcısı.

O hep sarardı elindeki yumayı, ya genä sökärdi onu. Bir dä ip çatladi da sessiz kondu erä.

– Vay, ip kopmuş, – şaştı o. – Hadi, bän giderim – genä işim var, – da yok oldu.

Karicık titirärdi – ya yaamurdan, ya korkudan. Bir-iki kerä döndü da baktı kiza – o kiyatları ayırdı. İnsan biraz şüpelendi: gitmää mi, gitmemää mi.

“Biläsin, ani bän geldim. O – bändim, senin malin. Kär hepsi beni, benim üzümü unudursa – sän aklında tutacan”, – bu laflarlan savaştı geçmää geeri, kızının içersinä, ama ev birdän kaybeldi da Agafya düştü nem samanni erä.

– Genä sän! – baardı gölgä, sansın

çoktan onu görmemiş. – Aman, ayol, näbicz seninnän?

Agafya bakındı – bu samannı dami sanki tutardı aklısında. Çok yıl geçti o günnerdän, ama küflü nem duvarlar hem er hep ölüydi, nicä evelki vaktılarda. Çatlak farfırı – ölä kirli, sansın onnan em verärmişlär domuzlara, görünürdi köshedä.

– Tanidin mi bu dami, Agafya? – sordu gölgä.

– Tanidim, – yavaş cuvap etti karičik – gözlär aarardılar kapuyu.

– Sän esap aldın mı, ani burada yok ne pençerà, ne kapu? Bu senin en korkulu düşündür, ama orada güneş işıkları herzaman bularıda seni. Yaşamanda sa ölä çıkmadı, diil mi?

Agafya tutundu kafasından da kuvetlän kapadı yaşlan dolan gözlerini. O gezinärdi bir taraftan öbür tarafa; gölgä bir duygusuz bakardı karıca.

Geçti taa on yıl – on ürek atışı gibi. Toptak ateş-altın yapraklan örtülüydü. Bir hoş Kasım ayın günüydü. Güneş tä ölä yalpaktı, sansın kış heptän gelmeyeceydi. Hepsi kaç-kaçınardılar, son düün hazırlamakları yapardılar, baaşları, masa ikramnarını toplardılar. Asçıykalar kufnedän taa dündän çıkmadılar – genä iş çıkardı da onu-bunu konuklamaa läzimdi. Gelinin mamusu onuncu kerä girdi içeri tertiplemää hem düzeltmää çiizleri: onnar gözäl diziliyi büük başta. Gelinin fistanı hem gerdanı asılıydlar bir tarafta. İnsancık mutlu gülümsemi kendi kendinä da kaçtı bakmaa işinä – şindi kumişa läzimdi gelsin. Kocası batüsünnan gittilär çotrayı almaa da taa dönmedilär.

“Keçiciinin ayacından çirtma mı yapayım, male, çirtma mı ya yapayım, male” – ötärdi kızın şen seni dışardan.

Evelki zamannarda gelini

Sän bilersin, ani ana-boba duası büükür. Ana lafi ölä kuvetli, ani Ölüm da onu çözämeyecek da bu sözdän artık atılmayacak. Sän bunu bilärdin, Agafya.

– Bän canımı kurban verdim, – çeketili aalaryarak insan. – Kahırdan deli oldum o dam içindä. Kimseyä prost yapmaa istämedim. Nesoy o insanlar, ani kapêrlar kariyi dama da su-ekmeksz braayerlar? Nesoy o usaklılar, ani unuttular, ani mamuya saygı läzim olsun – kim onnarı gün-geçä baktı, büütü? Onnar, bilerim, bakayı seslärtilär. Bana o çatlak farfiridän masa trofaları hem kemikleri getirärdilär da er altın-dan saklı verärdilär. Ama nekadar yalvardım – kolvermedilär beni. Da bän onnarı hepsini betva ettim. Ama bän istämedim ölä olsun.

– Kim isteer? – işidildi bir kösedän gölgenin sesi.

– Ama usaklıların usaklıları olduğunu üzä çıkaraceklar, adımızı paklayecekler da bizim yannişlıklarımızı doorudaceklar. Şindi annêrim, diil o sade kabaatlı, ani kapadı beni dama, ama onnar, kim arka almadı vakıdında, kim bir sessiz susardı, gelärdi benim evimä da bana maana buları, benim için prost sölärdi; kim üüredärdi, ani sıri düümeyecän – kendi ahrını bulmayacak.

– Ne oldu – gitti, topraklan gömülüdü: kismetlik tä, kahırlık ta. Sän anna, dedelerin yannişlıklarını kimsey doorutmaz. Yannişlıkların da paası var.

Gün duuması kesti içersini iki parçaya. Karannık adım-adım başladı çekinmää da ilk güneş işıkları peydalandı pençeredä. Gölgä birdän döndü bir ses dalgasına da çeketti atlamaa bir kösedän – öbür köşeya.

– Neçin geldin, Agafya? – sordu ses, alatlayarak.

– Kimsayıdı çاردı beni da geldim.

– Bän seni çاردım, biläsin. Senin dediini yapêrim.

– Angı dediimi? – korkulu sordu karıçik.

– Mamunun lafi – tutêrsin mı aklında? – ses dalgası kondu aynaya. – Bilersin mi, kim var sırada?

Ansızdan o titsi ses döndü yalpak nani türküsünä: “Uyu, uyu, piliççiim, benim tatlı bukacım”. Agafya tanıldı kendi sesini.

– Hırsız! – baardı kari, urup ayna öbür taraftan. – Sän onu ölä erken almayacak.

– Känni, sendä dä ikizdi (nerdesä bän bunu işittim), ne birini ayıradın mı? Kimi ikizlerdän, oollarından taa pek sevärdin?

İnsan açtı aazını cuvap vermää, ama horozlar öttülär da içersi eni gün şafkının doldu.

***

Agafya K.: kimsey usaklılardan tutm  r aklında, nezaman o duudu hem geçindi.

Stepan K., Agafyanın unukası, Paşının oolu (ikizlerdän): 03.07.1989 – 23.10.1989

Praskovya K-P., Agafyanın büyük kizi: 29.05.1954 – 13.05.2003

Konstantin K., Agafyanın oolu (ikizlerdän): 23.07.1958 – 17.11.2013 (geçindi küçük kızının düünä karşı gecesindä)

Mila KURUDİMOVA

Annatma

AGAFYA

– Artık geçti – hepsi geber! – soluya yardı Karakanzal. Ne pişman olêrsin ozaman? Var mı faydası? Sän sölä bana, neçin genä o usaa gitmişin?

– Lafetmää istedim, – açtı gözlerini Agafya. – Beni prost etsinnär istedim.

– İnsan inanêr, hepsinnän prost olmayınca, can verämersin. Ama te sän ölü, prost edämeyip – gittin.

– Var ölä laflar – onnordan can çekeder cœurümää. Taa gençecik çekettim cœurümää: nekadar azarladilar-zeettilar, nekadar aalattilar! Var ölä işlär, ani prost edämersin – mezarlıkta da, raatlık gelmeer.

Gölgä susardı, sanki düşünärdi, ne cuvap vermää bu laflara, ama sora birdän gülümseyip, çeketti çirkin kişinemää. Agafya daptur geldi, moramış parmakları titirärdi.

– Bana kalsa, sän unuttun, kim durêr senin öndü. Bän senin günahlarını hepsini bilerim. Sän da kendi cezanı bilersin, ölä mi?

– Bilerim, – genä astı kafasını karıçık da çeketti düzeltmää fitasını, ani bir zaman donaklıydi çoktan solmuş bir gözäl şiritleñ.

Anısdan karıçık kaldırdı gözlerini erden da yakından yaklaştı gölgeya – o biraz kalkındı abanmaa onun üstünä, ama sora durdu.

– Cezaamı bilerim, günâhlarımı da bilerim. Ama bän bunu bilmearim – kim bana bu yaşamayı seçmiş?

– Sän dä seçtin, – cuvap verdi Can alıcısı. – Yaşamak kolay diildi – bu dooru. Kimä nesoy kismet düşecek duuma vakıdında, angı erdä, angı insanların arasında. Bölä yaşamak: nerendä sevin-di, nerendä aaladı. Kismet sendä da vardı – kızlık, gençlik, annalık...

– Maana bulmak, harçak, baarmak, urmak! İçim yayılan doldu. Yaşamam pelin gibiydi, – alıp bir auç kül hem toz karı sibitti o erä, nerendä läzimdi olsun gölgemin üzü, ama orada sadece süün-müş yıldızlar üzärdi.

Bir dä dönüp arkasını, itirdi saman-nı duvari da ev kaybeldi.

giidärdilär düünä karşı gecesindä. Ama şindi sabaadan erken kalkérler, kresnişayı yardımcılarının karşılıklar da saat beştä, horoz öttüyünän, çekederlär giidirmää gelini. Gecä körkarannıktı. Gelinin mamusu sa hiç yatmadı da, bütün gün ayakta; hep saada bakardı, kocasını beklärdi. Kızı yattı bir-iki saada – ko usak biraz dinnensin. Bir dä büük baştan bir ses geldi – işidildi, düşündü karıçık. O kapadıyo o içersini – kim biler, kapular açık – var nicä kimsä girsin. Allaa korusun – dadadacek çiizleri. Yada kedilär çiizlerin üstündä yatacekler – ayol, nekadar şamata olacek ozaman! Bölä fikirlärlän kari çıktı dışarı da geçti kufneyä koo-lamama kedileri da bakmaa, gelmeer mi kocası: nerendä oyalaner?

Büük başta, gelin fistanın karşısındı gözlär bir antika ayna asılıydi. Oradan çiçekli gerdana iki kara göz bakardı.

– Hadi gel – utanma! – kösedän ayırdı bir gölgä da kaydı aynaya dooru.

Agafya aynadan bakardı gölgäye, ama çıkmazdı.

– Korkêrsin artık, – laf kattı gölgä.

– Şindi annêrsin, ani bana karşı çıkmama olmaz.

Cuvabı işitmeyip, ekledi:

– Te gezer insan dünnedä, buna prost yapmış, buna maana bulmuş, da annam  r, ani insan yufka, insan bu gün var, sabaa – yok. Da bişey kalma-yacek! Hepsi seslär dünnedä kalacek, türküler ötecek, çiçeklär açacek, ama o olmayacek.

– Uşaklar kalaceklar, bir iilik yapan insannar bizi tutaceklar aklında, – çözüdü lafini Agafya.

– Sän şindi boşuna söyleersin usaklılar için, Agafya. Bilersin günâhlarını.

– Bilerim, – sıktı dışlerini kari.

– Da, ne sän yaptın, sölä!

Kari düzeltti çemberini da sustu. Gölgä sordu ta bir kerä.

– Betva ettim, – işidildi aynadan.

– Kocanı da, usaklılarını da! – birdän baardı gölgä da uçtu tavanın altına. –

TÜRKSOYun 25 yılı medalisi

2018-ci yılın Kırım ayın (dekabri) 26-da Ankarada TÜRKSOYun (Halklarası türk kültürleri kuruluşu) Genel sekretarlık binasında “TÜRKSOYun 25 yılı medalisi” verildi devlet, kultura hem cümlne insannarına – Türk dünnäsine izmetleri hem Türk dünnäsinin kültürmasını hem incázanaatını dünnaya tanıtmasında çalışmaları için.

Maasuz yapılan sırada TÜRKSOYun Genel sekretarı hem Büyükelçi Düsən KASEİNÖV tarafından verildi “TÜRKSOYun 25 yılı medalisi”ni kablettilər; Türkiye Respublikası Pravitelstvosunun Baş danışmanı Yalçın TOPÇU, Türk soveti aksakallar Konseyi azası Prof. Dr. Mustafa İSEN, Yunus Emre institutun Başkanı Şeref ATEŞ, Atatürk kultura, dil hem istoriya üysek kurulu Başkanı Prof. Dr. Derya ÖRS, SESRIC Genel direktoru hem Büyükelçi Musa KULAKLIKAYA, Keçören primarı Mustafa AK, Etimesgut primar yardımcısı Alattin SONAT, Türk istoriya kurulu Başkanı Prof. Dr. Refik TURAN, Türkiye Respublikası kultura hem turizma ministerliin devlet teatroları Genel direktoru Mustafa KURT, Türkiye Respublikası kultura hem turizma ministerliin incázanaatlar

Genel direktoru Doç. Dr. M. Salim TOKAÇ, TRT Avaz Koordinatörü Sedat SAĞIRKAYA, Türkiye Respublikası Yurtdışı Türkler hem Soy Topluluklar Başkannı Başkan Yardımcısı Sayit YUSUF, Türk dünnası aaraştırmaları dərnə Başkanı Közhan YAZGAN, Türk ocaklı İstanbul filialı Başkanı Dr. Cezmi BAYRAM, Kazahstan Respublikası Nevşehir Fahri Konsulu Dr. Halil ULUER, Avrasya Yazarlar Birlili Başkanı Dr. Yakup ÖMEROĞLU, Türk dünnası injenerları hem arhitektorları Birlili Genel Sekretarı İlyas DEMİRCİ, Azerbaycan devlet zanatçısı Prof. Dr. Eflatun NEİMETZADE, “Once Vatan” gazetesi jurnalisti Kəmal SALLI.

Not. “TÜRKSOYun 25 yılı medalisi”nin saabilerinä, “Ana Sözü” gazetesi adından, kutluca olsun deeriz.

Kırgızistanın Oş kasabası – Türk dünnäsının 2019 yılı kultura başkasabası!

2018-ci yılın Kırım ayın (dekabri) 18-də Türkienin Kastamonu kasabasında olan TÜRKSOY dayma Konseyin 36-ci dönem toplantısında alındı karar, ani Türk dünnäsının 2019 yılı kultura başkasabası Kırgızistanın Oş kasabası olacek.

Türkienin Kastamonu kasabasında TÜRKSOY dayma Konseyin 36-ci dönem toplantısında geçen “Türk dünnäsinin 2019 yılı kultura başkasabası” çerçevesində yapılan bütün sıraları inceledilər hem eni yılda Oş kasabasında yapılacak kultura işlerini kantara attılar.

Bundan kaare, TÜRKSOY dayma Konseyin kararının, 2019-cu yıl sayılıcek büyük Azerbaycan poetin İmadeddin NESİMİ nin duumasının 650 yıldına “İmadeddin NESİMİ anmak yılı” hem anılmış Ozan¹ Aşık VEYSELin duumasının 125 yılına “Aşık VEYSEL anma yılı”.

TÜRKSOY dayma Konseyin 36-ci dönem toplantısı çerçevesində “TÜRKSOY foto sergisi” hem 5-ci Halklarası Kaşgarlı Mahmut proza yarışmasına katılan yazılıclar için Ödül sırası da yapıldı.

Bir radionun susaraktan köşeyi kıvırması

Bu işin kuyruunu iştıttı ozaman, açan GRTnın geçici baş injeneri Mihail KARASENİ annadardı GRTnın geçici Predsedatelinä Vitaliy GAYDARCIya nicä Valkaneş kasabasında Taraklı kasabasından bulgarca Radio “Albena”, kullanarak GRTnın verici direeni, becermiş elktorenergiya için ödämää hem kendi şöötçüni yan tarafa baalamaa, da 3,5 ayın içindä, 20.02.2018 – 07.06.2018 günneri arasında bu şöötçük bir KWT da saymamış.

Elimä geçen dokumentlerä görə “Noi Media de Sud” SRL Radio “Albena” bu Moldovanın Taraklı kasabasında (Moldovada bulgar Merkezi) kendi işini taa çok bulgarca yapan bir radio, ani, Gagauziyanın eni kuvetleri seçilincä, ansızdan başladı bütün Gagauziyaya yarylmaa hem Gagauziyada kendi propagandasını yapmaa.

Sayıller, ani bu kendibasına bir radio, ama hepsi şüpelener (kimileri bilər da), ani bu Gagauziyanın bünnükü başkanın gagauzların fikirini çalkamak için bir Radio hem onun uuru Gagauziyayı Bulgar-Gagauz yada Gagauz-Bulgar avtonomiyası yapmaa. Bunu biz çok kerä hem saytimizda (bak: <http://anasozu.com/yildirim-haber-gagauziyanin-daalmasi-birlesmektan-baslayacek-gagauziya-erina-bulgar-gagauz-yada-gagauz-bulgar-avtonomiyasi-mi-geler/>, ya <http://anasozu.com/maamila-surat-unionistlerden-kurtalmak-aslisi-gagauziyi-bulgar-gagauz-avtonomiyası-yapmak/>, yada <http://anasozu.com/bununnan-gagauziya-avtonomiyası-biter-da-kima-sa-mema-hem-bulgar>

gagauz-avtonomiyası-geler/) hem da gazetamızın sayfalarında yazdırı.

Bileriz, ani bir radionun Gagauziyada yayılması zakona karşı gitmeer, herliim o zakoncasına oldu sa hem kendi işlerini insancasına yapırsa. Ama işlär biraz bu esaba uymēr.

Maamilä surat 2018-ci yılın Küçük ayı (fevral) 20-dä “Gagauziya Radio Televiziunu” Cumne Kompaniyasının (GRT) hem “Noi Media de Sud” SRL Radio “Albena” arasında №20/02/18 bir “Valkaneş verici dirää kiralamaası Annaşma”sı imzalanmış. Annaşma uzun hem tantalalı, nicä hepsi bu türlü annaşmalar. Altında yazılmışlar GRTnın geçici direktoru Vladimir KILÇIK hem “Noi Media de Sud” SRL Radio “Albena” direktoru Vasiliy KASSA.

Bu Annaşmanın 3.4 punktuna görə Arendaya alan her ayın 15-dän läätzim, avans olarak, ödesin o ayın 1500 (bir bin beşüz) ley kira parasını. Ama GRTnın buhgalteriya dokumentlarına görä, kontraktın imzalandıñ gündündän beeri “Noi Media de Sud” SRL Radio “Albena” bir banuñ para da GRTya ödämemiş.

2018-ci yılın Çiçek ayın (aprel) 27-

dä GRT CK başına geçti Vitaliy GAYDARCI. “Noi Media de Sud” SRL Radio “Albena” tarafından uursuzluu esap alınca, GRT 14.05.2018 gündündä yollēr bu kuruluşun adına 4892,14 leylik VERGİ FAKTURAsını, isteyip onnidan ödesinnär 2018-ci yılın 02, 03, 04, 05 ayların kira parasını. Ardına 01.06.2018 gündündä yollanēr Kirez ayın (iyün) VERGİ FAKTURAsı da. Bunun ardına da, 29.06.2018 gündündä, GRT yollēr onnara taa bir VERGİ FAKTURAsı 4661,38 leyä (2018-ci yılın Küçük ayından (fevraldan) Orak ayınadan (iyüldän) Valkaneştä kullanılan elektronegiya içen).

Hepsi bu FAKTURAların ödemesi için şindi dartsımlar gider. “Noi Media de Sud” SRL Radio “Albena” onnarı ödemää pek istämeer, kabledip onu, ani Valkaneştä onnar 2018-ci yılın Hederlez ayın (may) başından yaña başlamışlar. Bu iş için yazēr GRTnın adına kendisinin 24.07.2018 yılın №50 kiyadında. Herliim bu ölä sa, “Noi Media de Sud” SRL Radio “Albena” bu kiyatlan kableder onu, ani başlayıp Hederlez ayın (may) başından 07.06.2018

gününädän elktorenergiya GRTdan çalıdı, çünkü 07.06.2018 gündündä GRTnın geçici direktorun adına Açıklama yazısında GRTnın geçici baş injeneri Mihail KARASENİ hem elektromehanii F.D.RAYLÄNU urgulērlar, ani “оборудование данной компании было подключено к электросчетчику обществоноу компании “GRT”, а показания субсчетчика “Noi Media de Sud” SRL Radio “Albena” были по нулям”.

Şindi iş ikiliktä durēr. “Noi Media de Sud” SRL Radio “Albena” savaşēr uzatmaa vakidi, inanarak, ani Gagauziya Başkanı genä GRT başına getirecek kendi kumisini da bununnan o köşeyi kıviracek.

GRTda oylanılgı GRTnın Gözledici Komitetinə bildirdi hem “Noi Media de Sud” SRL Radio “Albena” direktorun adına bir kiyat yazdı, angisında açıkladı, ani, Annaşmaya uymadıkları içen, başlayıp 30.07.2018 gündündän Annaşma bozulēr hem, esaplar kapanmarsa, ozaman “Noi Media de Sud” SRL Radio “Albena”ylan ilgili materiallar hakları koruyan kuruluşlara verilecek.

Todur ZANET
Not. Araşturma yapıldı Moldovada Litva Respublikasının para aarlunnan Media Birlili-Uniunia Media Cümne Birlili tarafından verilän küçük grant kolaylıklarına görə.

Gagauzların hem Gagauzluun gözelli – “Çadırın kış gergefi”

Fotosesiya içün gagauz milli kış rubaların koletiyayısını hazırladı bu teatrunun öndercisi Lidiya İvanovna TODIEVA, angısı çok çalışər diriltmää gagauz milli rubalarını, savaşər göstərmää o rubalar da Gagauzların hem Gagauzluun gözelliini. Bu işə sadə bişey var nicə demää: “Açan gözälizsiniz ye, gözäliz!” Bakarak bu gözäl hem kıvrak kızlara, ani ölä yakışıklı görünerlər bu tertipli hem kırnak rubalarda, pek mayıl oləriz onnara hem sevineriz, ki diriler portularımız hem milli ruba adetlerimiz.

Özelliklän isteरiz urgulamaa, ani bu gözelli bizä hem dünneyä göstərmää deyni çalışti genç patretçik Mihail KAPANCI (solda). Saa olsun o da, saa olsunnar modellär da, Lidiya İvanovna TODIEVA da (aşaada ortada), dikiş ustası Tatyana MANASTIRLI da (aşaada saada) bu candan zaametleri için.

Praskovya BOSTANCI

